

Folketingets Indenrigs- og Boligudvalg

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2022 - 3214

Svar på spørgsmål fra Kathrine Olldag (RV) stillet den 10. juni 2022.

Doknr.
526432

Dato
08-07-2022

Spørgsmål nr. 241:

”Hvordan vil ministeren sikre, at der ved alle fremtidige valg – kommunal-, regional-, folketings- og EU-parlamentsvalg såvel som folkeafstemninger – vil blive lavet valgdeltagelsesundersøgelser, som kan bidrage til, at vi får viden om demokratisk engagement i Danmark? Der henvises til artiklen »DUF: Problematisk, at vi ikke har viden om unge vælgere og folkeafstemninger«, Altinget Civilsamfund den 25. maj 2022, <https://www.alinget.dk/civilsamfund/artikel/duf-problematisk-at-vi-ikkehar-viden-om-unge-vaelgere-og-folkeafstemninger.>”

Svar:

Som angivet i mit samtidige svar på BOU alm. del – spørgsmål 240 foreligger der ikke data for valgdeltagelse fordelt på aldersgrupper specifikt for folkeafstemninger. Der foreligger imidlertid ganske detaljerede data for de fleste folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg og kommunal- og regionalvalg i de foregående ca. 25 år. Med disse undersøgelser er der tilvejebragt en betydelig datamængde om unges valgdeltagelse. Skønt det er rigtigt, at der ikke foreligger data for valgdeltagelse ved folkeafstemninger fordelt på aldersgrupper, så er der dog tilvejebragt ganske meget og ganske dyb viden om unges valgdeltagelse i Danmark. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at valgretten til folkeafstemninger følger valgretten til folketingsvalg.

Det er i vidt omfang en forskningsfaglig opgave at vurdere relevansen af produktionen af nye data på et område, i dette tilfælde produktionen af meget detaljerede valgdeltagelsesdata for en særlig type valghandling. Det er almindelig praksis, at forskning søges finansieret af de udførende forskere. Finansieringen findes oftest gennem universiteternes bevillinger, de offentlige forskningsråd eller private fonde. I særlige tilfælde yder staten supplerende finansiering eller medfinansiering i lille skala til enkeltstående eller særligt prioriterede forskningsområder, jf. nedenfor.

Ministeriet er ved visse tidligere valg blevet kontaktet af valgforskere, der har ønsket støtte til valgdeltagelsesundersøgelser af konkrete valghandlinger. Det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium bidrog i 2017 med 200.000 kr. fra ministeriets driftsbevilling til en undersøgelse af valgdeltagelsen ved kommunal- og regionalvalget den 21. november 2017. Det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium bidrog desuden i 2019 med 150.000 kr., der blev særskilt bevilget ved et aktstykke, til en undersøgelse af valgdeltagelsen ved folketingsvalget den 5. juni 2019. Dette bidrag medfinansierede også en undersøgelse af valgdeltagelsen ved Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019. Det daværende Social- og Indenrigsministerium bidrog endelig i 2020

med 250.000 kr., der blev særskilt bevilget ved et aktstykke, til en undersøgelse af valgdeltagelsen ved kommunal- og regionalvalget den 16. november 2021.

DUF har oplyst, at valgdeltagelsesundersøgelserne i perioden 2009-2015 primært var finansieret af Forskningsrådet og de deltagende kommuner.

Samtidig vil jeg understrege, at det er en bred vifte af aktører, der har finansieret og muliggjort disse undersøgelser. Ud over de nævnte bidrag fra ministeriet er der givet finansiering fra blandt andet DUF, Institut for Menneskerettigheder, Rådet for Etniske Minoriteter, Trygfonden, universiteterne, KL og Danske Regioner. Jeg ser det ikke som en svaghed, men som en styrke, at det ikke kun er staten, der træder til med finansiering af sådanne undersøgelser. En bred forankring af finansieringen er et godt middel til en bred forankring og formidling af resultaterne.

Indenrigs- og Boligministeriet ses ikke at have modtaget en anmodning fra forskere om bistand til finansiering af en valgdeltagelsesundersøgelse i forbindelse med folkeafstemningen den 1. juni 2022.

I Folketingets Udvalg for Forretningsordenens beretning af 11. maj 2022 om visse ændringer af ordningen for offentlig partistøtte anføres det i et afsnit om "Konsekvenser af mindre udbetaling af offentlig partistøtte fremover", at det beløb, der som konsekvens af den foreslåede ændring af reglerne måtte blive sparet, "fremover afsættes som en bevilling til generel oplysning om valg m.v., alment demokratifremme i Danmark eller lignende formål, som kan disponeres nærmere efter beslutninger, som træffes i Folketingets regi".

Jeg vil derfor foreslå, at et eventuelt ønske om en permanent finansiering til valgdeltagelsesundersøgelser spilles ind i forbindelse med Folketingets drøftelse af, hvordan en eventuel besparelse fra ændringer af partistøttereglerne skal disponeres.

Som bidrag til den drøftelse kan jeg desuden oplyse, at kommunernes it-fællesskab KOMBIT i skrivende stund er i fuld gang med at udvikle et nyt digitalt valgadministrationssystem. Når dette system bliver sat i drift, er det planen, at eksempelvis forskere vil kunne tilgå detaljerede valgdeltagelsesdata og gennemføre analyser heraf, herunder for specifikke alderssegmenter. KOMBIT forventer at sætte det nye valgadministrationssystem i drift i slutningen af 2025.

Med venlig hilsen
Christian Rabjerg Madsen